

OBČANSKÝ

ZPRÁVODAJ

KDYŽ NAJDETE VE SCHRÁNCE

lísteček se vzkazem, že si máte vyzvednout cosi na jisté poště v jistém nejmenovaném městě, vězte, že ono vyzvednutí neproběhne jen tak. Naučení z doby nedávno minulé vezmete onen lísteček a vyrazíte na onu poštu v dobré víře, že vyzvednete a půjdete. Přistoupíte k přepážce, kam jste byli zvyklí chodívat. V té chvíli nastane problém. Dozvíte se, že jest nutno vyzvednout za jinými dveřmi u jiné přepážky. Vedení touto zcela jistě dobře míněnou radou odpochodujete na určené místo, abyste se tam dozvěděli, že teď ještě ne, až po sedmácté hodině. I necháte se informovat o tom, že co dříve fungovalo jednoduše, funguje přece nyní složitěji, že se nedoručené zásilky musí zaevidovat, předat, znovu zaevidovat, několikrát ohodnotit, pro zpeštění zase zaevidovat a opět předat. A vůbec, co se, adresáte, divíš? Jediný, kdo má právo se divit, je tvůrce těchto "zjednodušujících" opatření. Právo divit se, jak to, že se ty, adresát, nacházíš denně v zaměstnání a nevysedáváš u okna s pohledem upřeným do dálek, odkud se má vy-

nořit poštovní doručovatelka. A tak nezbyde nic jiného, než odkráčēt bez zásilky a večer nebo podle slov pana vedoucího raději nějaký jiný den přijít zas. Jak se ukázalo v mém případě, nějaký jiný den by bylo už pozdě. Necht. Pan vedoucí do zalepené obálky nevidí. Můj dopal může být však pochopitelný, stane-li se mi totéž dvakrát během zhruba čtrnácti dnů, zjistím-li, že z Pardubic putuje telegram 4 (slovy "čtyři") dny na mou adresu a týden trvá cesta doporučeného dopisu z Prahy. I toto se dá překousnout. Ovšem co mne dojalo téměř k slzám, byl onen zmíněný čtyřdenní telegram. Kromě vlastního vzkazu jsem si na něm mohla přečíst i část "rozhovoru" mezi "děvčaty" na poštách. Dohadovala se, zda mi telegram doručit hned nebo jestli to náhodou nepočká, když doručit, tak tedy jak,...

Ale musím si zvykat. Až se jednou takhle v pátek v sedm hodin večer z telegramu dozvím, že jsem měla být na tom a tom místě třeba v úterý ve tři odpoledne, zachovám si rozvahu a poděkuji našim spojům za to, že mi to vůbec doručily.

Lenka Vomlelová

ŘÁDKY Z HISTORIE

O Opatovickém kanále jsme psali už v minulém čísle, i když v souvislostech ne příliš příjemných. Pojdme se raději plavit po jeho vodách do dob vlády významného šlechtického rodu Pernštejnů, který se nesmazatelně zapsal do historie našeho kraje.

Pernštejnové zbudovali hustou síť rybníků, spojenou důmyslným systémem kanálů. Nejvýznamnější je Opatovický kanál, který má své jméno podle místa, odkud napájen vodami Labe protíná v délce téměř 34 km nížinu v okolí této řeky, aby se do ní vrátil u Semína. U Semína a u Bohdanče musel být dokonce vybudován dřevěný viadukt.

Na trase kanálu vznikla časem 32 "složení mlýnská"; napájel rybníky o ploše téměř 2 700 hektarů. O tom že nešlo jen o malé nevýznamné louže, svědčí údaje o rozloze jednotlivých rybníků:

Velká a Malá Čeperka - 975 ha
Oplatil - 450 ha
Bohdanečský - 316 ha
Rozkoš - 280 ha
Semtín - 166 ha
Sopřeč - 118 ha
Jezero - 75 ha

Bohulibá činnost rodu Pernštejnů v oblasti rybníkářství měla i své stinné stránky. Budování kanálů a rybníků padlo za oběť kromě lesů a zemědělské půdy i osm vesnic pardubického panství.

podle knihy Pardubicko
připravila LVo

JE LIBO ČOKOLÁDOVOU ?

Nebo máte raději vanilkovou, malinovou nebo snad oříškovou ? Úhledné barevné kopečky vykukující lákavě přes okraj kornoutu - kdo by odolal ?

Z čeho se taková růžová nebo žlutá ledová pochoutka vyrábí ? Zmrzliny dělíme na krémové a ovocné. Krémové jsou vydatnější a vyrábějí se (nebo by se měli vyrábět) z mnohem kvalitnějších surovin než ovocné. Ovocné zmrzliny se vyrábějí z mléka nebo vody, maizeny, ovocných protlaků, cukru a aromatických pochutin. Vylepšit je můžeme ořechy nebo likérem.

Zmrzlinových strojů bycho se asi v mnoha domácnostech nedohledali, proto si vystačíme s ledničkou nebo mrazákem.

Vůbec nejjednodušší je rozbít prasátko, zaběhnout do obchodu a doma si koupený polárkový dort přizdobit dejme tomu šlehačkou, ovocem nebo strouhanou čokoládou.

Máte-li chuť na krapet domácí zmrzlinky, udělejte si třeba OŘÍŠKOVOU. Stačí k tomu: 1/2 l mléka, 100 g krystalového cukru, 3 žloutky, 10 g maizeny, 1 balíček vanilkového cukru, 1 lžice rumu a 40 g oříšků.

Do 3 dl mléka vmícháme cukr krystal i vanilkový a vaříme na mírném ohni. Do zbylého mléka zašleháme žloutky a maizenu. Tuto směs vlijeme do vařícího mléka s cukrem. Krátce povaříme a přidáme mleté oříšky. Směs za stálého míchání vychladíme, doplníme rumem a dáme zmrazit.

Až lednička vykoná své, usadíte se pěkně na terase nebo na zahradě pod stromem, vlastníte-li bazén, pak jistě k bazénu pod slunečnick. Pěkně v klidu vychutnáte svůj vlastní výtvar a vůbec nebudete závidět těm, kteří se plahočí po rozkopaných chodnicích s rozteklou zmrzlinou, již je víc na šatech než v kornoutku.

I když taková borůvková nebo čokoládová má určitě něco do sebe i v rozpálených městských ulicích.

podle knihy R. Mudrochové Hospodyňkám od A po Z
připravila LVo

Všichni pospícháme do Evropy. A tento kalup se nevyhnul ani naší obci. A jak jest nejlépe spéchatí? No pěšky asi sotva! Na to je nejlepší pořídít si auto cizí značky (a ne jedno), pokud možno pořádně ojeté nebo havarované. Starosti s garážováním těchto vraků si majitelé dělat nemusí. Stačí zabrat část ulice před domem a problém je vyřešen.

Tito dovozci zajisté nevěnovali dostatečnou pozornost vyhlášce č. 1 a 2 vydanými Obecním úřadem ve Břehách v roce 1991. Jedině díky toleranci obecního úřadu doposud nedocházelo k finančním sankcím postihujícím porušovatele vyhlášek. Tato tolerance není nekonečná a vzhledem k finanční situaci obce je každá koruna dobrá. Doufáme, že všichni, kterých se toto upozornění týká, vyvodí ze svého počínání patřičné závěry. Přispějí tím nejen k vylepšení sousedských vztahů, ale zabrání tak různým nepříjemnostem ze strany úřadu.

Pokud není žalobce, není ani soudce. Ale v případě, že se v naší obci vyskytne žalobců několik, nelze jejich stížnosti ignorovat.

Tolerance obecního úřadu není nekonečná ani v případě stále volně pobíhajících psů. To by si měli uvědomit hlavně majitelé notorických tuláků, kteří znepříjemňují život v obci i přes četná upozornění.

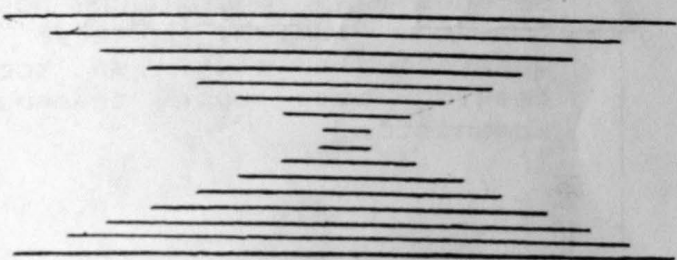
Někomu trpělivost růže přináší, jinému nějakou tu lahvinku či krabičku cigaret. Zvláště pak, je-li ten někdo dostatečně trpělivý a vytrvale věnuje svou pozornost místní hospodě. Místo aby se věnoval nějaké bohulibé činnosti. Třeba spaní. Po čtyři noci navštívil neznámý zájemce o hospodský tovar místní hostinec. Kolikrát ještě se mu tento kousek podaří? Že bychom začali uzavírat sázky?

NABÍDKA PRO DŮCHODCE

Obecní úřad ve Břehách obdržel zprávu Okresního úřadu Pardubice o volných bytech
V DOMOVĚ - PENZIONU PRO DŮCHODCE
VE CHVALETICÍCH

Případné zájemce upozorňujeme, že mají možnost přestěhovat si do těchto bytů vlastní nábytek, ovšem v omezeném množství. Dále si mohou vybrat z širokého sortimentu nabízených služeb. V tomto penzionu je zajištěna i strava, pokud si obyvatelé nemohou vařit sami.

Zájemci z řad důchodců se mohou hlásit na Okresním úřadě v Pardubicích - odbor sociálních věcí nebo na Městském úřadě ve Chvaleticích.

Od 15.7. se o čistotu naší obce starají dva místní občané, kteří byli evidováni na Pracovním úřadu v Přelouči - Karel Tesař a Martin Ady.

Po prvních dnech jejich působení se zdá, že po minulých špatných zkušenostech jsme konečně získali pracovníky, kterým opravdu záleží nejen na vlastním platu, ale i na vzhledu obce. Většina z vás asi těžko přehlédne pořádný kus práce, který je za nimi vidět. Chceme doufat, že pracovní elán, se kterým nastoupili, jim vydrží po celou dobu smlouvy, která se dle zákona uzavírá na dobu 6 měsíců. Tito pracovníci se budou starat především o vzhled veřejných prostranství. Čistota chodníků i ulic před jednotlivými domy nadále zůstává vizitkou majitelů domů.

Český stát kontra komunistická federace

Dnes, po schválení programu české vlády, poprvé od 17. listopadu cítíme, že naše splihlé plachty začínají nabírat vítr. Po dvou letech úspěšného konzervování všech možných i nemožných struktur z dob minulých, přichází konečně naděje na zásadní změnu. Díky předpokládanému rozdělení pražující federace totiž zanikne i komunistický stát se vším, co k němu přísluší, čeho jsme se dodnes nedokázali zbavit. Konstituce českých zemí, jako suverenního českého státu bude znamenat zásadní zlom v našem současném postkomunistickém stavu letargie a bude také znamenat rychlé dokončení všech systemových změn — přerušeni právní a politické kontinuity s komunistickým státem a jeho režimem a definitivní potvrzení změny hospodářství a tím i hospodaření. Rozdělení federace bude mít negativní dopad na všechny ty nejrůznější socialistické hospodářské monopoly, stejně jako to bude znamenat radikální zásah do staronové státní správy a její rozsáhlou redukci. Naopak pro volnou hospodářskou soutěž v českých zemích bude mít rozdělení federace pozitivní vliv. Samostatný český stát má kromě toho, že může mnohem rychleji dosáhnout hospodářské a politické stability i rychlého přičlenění k západoevropským zemím, pro svou obnovu šanci získat morální opodstatnění tím, že se poctivě vyrovná s komunistickou minulostí, pozvedne spravedlnost a viníky pohne k zodpovědnosti. Od ČSFR jsme se nedočkali nic z toho, co jsme chtěli 17. listopadu 1989. Koalice pravicových stran tvoří jedinou proreformní sílu, která ví co chce a která půjde bez větších zakolísání k cíli. Všichni ti, kteří v roce 1989 uvítali pád komunistického režimu se dnes musí jednoznačně postavit na obranu probíhajících změn v českých zemích, kterým hrozí socializace ve společném federativním státě se socialistickým Slovenskem. Samostatnost českých zemí bude znamenat konec všem iluzím a nadějím čs. komunistů.

Z programu české vlády ze 14. 7. 92.

"Obnova respektu k zákonům a lidským právům vyžaduje též otevřené vypořádání se s dědictvím komunistického režimu, počínaje morálním odsouzením zločinů spáchaných v období komunistické totality a konče trestněprávním postihem těch jednotlivců, kteří jsou za ně odpovědni. Vláda rychle a důsledně dokončí rehabilitaci obětí komunistického režimu."

CHODÍTE RÁDI NA HOUBY ?

Nečeká nás žádná agitace na téma: "...nejezte muchomůrky, nejsou zdravé..." či "...všechny houby jsou jedlé, některé jenom jednou..." Povězme si o houbách několik zajímavostí, které jsem objevila v jedné zajímavé a užitečné knize.

V době růstu hub stoupá prudce buněčné napětí (turgor) a dosahuje až 7 atmosfér, což je stejný tlak jako v pneumatikách nákladní desetitunky. Co mohou dokázat rostoucí houby, dokladují autoři knihy na příkladu velké rodiny žampionů, která z ničeho nic v roce 1968 prorazila asfalt v samotném centru Moskvy - u Velkého divadla.

V hlinitých pouštích Střední Asie roste pouštní žampion, který bez problémů pronikne tvrdou, asfaltu podobnou kůrou pouštního povrchu. Některé houby si poradí s mramorem, vápencem nebo zlatem. Toto pronikání materiálem je většinou procesem mechanickým a nesouvisí s chemickým narušením materiálu.

Od středověku poutaly pozornost tzv. čarodějné kruhy, které podle prastaré legendy vymezovaly prostor pro křepčení divých žen. Tyto kruhy se nacházejí v lesích i na lukách a nejčastěji na nich nalézáme bedly, žampiony nebo špičky.

Podstatou tohoto jevu je skutečnost, že podhoubí většiny kloboukatých hub je víceleté a vyznačuje se kruhovitým růstem. Na volném prostranství se nesetká s překážkou, vyvíjí se proto stejnoměrně a na jeho obvodu se pravidelně vyskytují plodnice.

Ve starších kolech bývá tráva na obvodu slabší, ve středu bujná, neboť tam podhoubí odumřelo a obohatalo půdu živinami. Kruhy jsou patrné i v době, kdy houby ještě nerostou. Rychlost růstu kruhu je podle podmínek a druhu hub 8 - 50 cm ročně. Věk některých kruhů se odhaduje až na 100 let.

podle knihy Houby autorů
L. V. Garibovové,
M. Svrčka a J. Baiera

V téže knížce jsem pro vás vybrala i následující recept.

SEKANÁ PECENÉ Z HUB

800 g hub, 60 g másla, 1 cibule, 3 žemle, 3 dl mléka, 50 g sádla, 1 vejce + 1 bílek, strouhanka, sůl, pepř, petrželka, masový vývar

Na másle zpěníme cibuli, přidáme nasekané houby a podusíme. Po odpaření vody vmícháme žemli namočenou v mléce, vejce, sůl, pepř a petrželku. Směs zahustíme strouhankou. Utvoříme šišky a potřemeji bílkem. Vložíme do vymaštěného pekáčku, podlijeme vývarem a upečeme ve středně vyhřáté troubě.

připravila LVo

HLEDÁTE MOŽNOST VÝHODNÉ INZERCE?
OBČANSKÝ ZPRAVODAJ JE TU PRO VÁS !

MÁTE ZÁJEM SPOLUPRACOVAT
S OBČANSKÝM ZPRAVODAJEM ?
VAŠE PŘÍSPĚVKY OČEKÁVÁME NA ADRESE
LENKA VOMLELOVÁ NERUDOVA 235
NEBO NA OBECNÍM ÚŘADĚ

ČTENÍ NA PRAŽDNINY * ČTENÍ NA PRAŽDNINY

JAK SE ZVÍŘATA POHYBUJÍ

Nejrychlejším suchozemským savcem při běhu na krátké vzdálenosti je gepard. Při lovu se pohybuje skoky 5 - 6 krát delšími, než je délka jeho trupu. Při běhu do 500 m dosahuje rychlosti až 110 km/hod.

To lenochod tříprstý je pořádný louda. V korunách stromů si vystačí se 2 km za hodinu, na zemi se za tentýž čas došourá do vzdálenosti 110 - 150 metrů.

Skokanem k pohledání je klokan obrovský, jehož tělo je dokonale stavěno na skoky až 13,5 m dlouhé. Za hodinu urazí asi 48 km.

Zkoušeli jste si zazávodit v moři třeba s kosátkou dravou? Ta uplave během hodiny až 58 km a ještě vám předvede skoky 12 - 13,5 m dlouhé, při kterých se vymrští až 8 m nad hladinu.

O rychlosti sokola stěhovavého se odborníci neustále dohadují. Maximální rychlost letu je okolo 100 km/hod, rychlost při střemhlavém pádu - až 270 km/hod.

Rorýs bodlinatý za letu spí, krmí se i napájí. Se 170 km/hod je pravděpodobně nejrychlejším ptákem za aktivního letu.

Na druhé straně kivi jižní je jedním z nejpomalejších. Nelétá a délka jeho rozvážného kroku není známa.

I říše ryb má své rekordmanky. Plachetníkovi umožňuje proudnicovitý tvar těla a silná páteř s velkým množstvím kloubních meziobratlových spojů rychlost až 100 km/hod.

Koníček mořský se nechá unášet vodou a za hodinu se přemístí o 16 m.

A hmyz? Šídlo uletí pravděpodobně běhe hodiny až 35 km.

Hlemýžď sice přemístí svůj domeček za minutu jen o 7,5 cm dál, ale na vodorovném povrchu utáhne břemeno 90 x těžší, než je jeho vlastní hmotnost.

Podle knihy Davida Blacka
Zázraky ve světě zvířat
připravila LVo

PROSTŘEDNICTVÍM NAŠEHO ČASOPISU SI VÁS DOVOLUJEME POZVAT NA

ATRAKTIVNÍ ZÁVOD MOTOCYKLŮ VE SPRINTU NA 200 METRŮ

ZÁVOD SE BUDE KONAT

V NEDĚLI 9. SRPNA OD 10 HODIN
SE STARTEM PŘED POHOSTINSTVÍM
< NA KŘIŽOVATCE >

ZÁVODY SAMY O SOBĚ JSOU ZAJÍMAVÉ, STEJNĚ TAK JAKO PROHLÍDKA ZÁVODNÍCH STROJŮ V DEPU V ULICI POD LIPAMI.

VSTUPNÉ NA CELÉ ZÁVODY BUDE 15,- KčS

ZÁROVEŇ ŽÁDÁME VŠECHNY OBČANY, ABY BĚHEM ZÁVODŮ DODRŽOVALI POKYNY POŘADATELŮ.

SILNICE OD KŘIŽOVATKY AŽ PO ODBOČKU NA HRÁZI BUDE OD 10 DO 17 HODIN UZAVŘENA PRO VEŠKERÝ PROVOZ.

REDAKTOR LENKA VOMLELOVÁ
JARMILA JIRAVOVÁ
VYDÁVÁ OBECNÍ ÚŘAD VE BŘEHÁCH